

OBSAH

Předmluva	5
Úvod	15

I. ONEMOCNĚNÍ DOLNÍCH DÝCHAČÍCH CEST

1	Akutní tracheobronchitida	19
1.1	Definice	19
1.2	Epidemiologie	19
1.3	Etiologie a patogenese	19
1.4	Klinický obraz	20
1.5	Diagnostika	20
1.6	Léčba	21
1.7	Diferenciální diagnóza	21
1.8	Prognóza	21
2	Jiná onemocnění průdušnice	24
2.1	Jiné záněty průdušnice	24
2.2	Vrozená onemocnění	25
2.3	Onemocnění nejasné etiologie	26
2.4	Nádory průdušnice	27
2.5	Stenóza průdušnice	28
2.6	Diagnostická a terapeutická bronchologie	30
3	Chronická obstrukční plicní nemoc (CHOPN)	33
3.1	Souhrn	33
3.2	Definice	34
3.3	Definice exacerbace	36
3.4	Epidemiologie	36
3.5	Etiologie a patogenese	37
3.6	Klinický obraz	42
3.7	Diagnostika a vyšetřovací metody	42
3.8	Monitorování	60
3.9	Léčba stabilizované CHOPN	60
3.10	Nefarmakologická léčba	64
3.11	Léčba exacerbace	65
3.12	Diferenciální diagnóza CHOPN	68
3.13	Prognóza	69
4	Asthma bronchiale	70
4.1	Souhrn	70
4.2	Definice	71
4.3	Definice exacerbace	74
4.4	Epidemiologie	75

4.5	Etiologie a patogeneze	77
4.6	Klinický obraz	78
4.7	Diagnostika	79
4.8	Léčba	89
4.9	Diferenciální diagnóza	102
4.10	Prognóza	104
5	Bronchiectazie	105
5.1	Souhrn	105
5.2	Definice	105
5.3	Epidemiologie	106
5.4	Etiologie a etiopatogeneze	106
5.5	Klinický obraz	106
5.6	Diagnostika	108
5.7	Léčba	109
5.8	Diferenciální diagnóza	111
5.9	Prognóza	111
6	Bronchiolitidy	112
6.1	Souhrn	112
6.2	Definice	112
6.3	Epidemiologie	113
6.4	Etiologie a patogeneze	113
6.5	Klinický obraz	114
6.6	Diagnostika	114
6.7	Některé klinicky významné typy bronchiolitid	115
6.8	Léčba	117
6.9	Diferenciální diagnóza	117
6.10	Prognóza	117

II. ZÁNĚTLIVÁ ONEMOCNĚNÍ PLIC

7	Infekční pneumonie	121
7.1	Souhrn	121
7.2	Definice	121
7.3	Epidemiologie	123
7.4	Etiologie a patogeneze	124
7.5	Klinický obraz	124
7.6	Diagnostika	124
7.7	Léčba	137
7.8	Diferenciální diagnóza	142
7.9	Prognóza	143
8	Neinfekční záněty plic	144
8.1	Definice	144
8.2	Epidemiologie	144
8.3	Etiologie a patogeneze	144
8.4	Aspirační pneumonie	145
8.5	Inhalační pneumonie	146
8.6	Ostatní neinfekční pneumonie – pneumonitidy	147
8.7	Diferenciální diagnóza	148
8.8	Prognóza	148

9	Plicní absces	149
9.1	Definice	149
9.2	Epidemiologie	149
9.3	Etiologie a patogeneze	149
9.4	Klinický obraz	150
9.5	Diagnostika	151
9.6	Léčba	151
9.7	Diferenciální diagnóza	152
9.8	Prognóza	152

III. TUBERKULÓZA A JINÉ MYKOBAKTERIÓZY

10	Tuberkulóza	155
10.1	Souhrn	155
10.2	Definice	155
10.3	Epidemiologie	157
10.4	Etiologie a patogeneze	158
10.5	Klinický obraz	161
10.6	Mimoplicní tuberkulóza	163
10.7	Diagnostika	163
10.8	Léčba	167
10.9	Diferenciální diagnóza	170
10.10	Prognóza	171
10.11	Dozor a dohled	171
11	Netuberkulózní mykobakteriόzy	173
11.1	Definice	173
11.2	Epidemiologie	173
11.3	Etiologie a patogeneze	174
11.4	Klinický obraz	174
11.5	Diagnostika	175
11.6	Léčba	176
11.7	Diferenciální diagnóza	177
11.8	Prognóza	178
11.9	Dispenzární péče pacientů s netuberkulózní mykobakteriόzou	178

IV. INTERSTICIÁLNÍ PLICNÍ PROCESY

12	Obecná charakteristika intersticiálních plicních procesů	181
12.1	Souhrn	181
12.2	Definice	182
12.3	Epidemiologie	182
12.4	Etiologie a patogeneze	184
12.5	Klinický obraz	185
12.6	Diagnostika	186
12.7	Léčba	194
12.8	Prognóza	195
12.9	Akutní exacerbace intersticiálních plicních procesů	196
13	Idiopatické intersticiální pneumonie	198
13.1	Idiopatická plicní fibróza	198
13.2	Nespecifická intersticiální pneumonie	203

13.3	Deskvamativní intersticiální pneumonie	203
13.4	Respirační bronchiolitida s intersticiálním plicním postižením	204
13.5	Kryptogenní organizující se pneumonie a obliterující bronchiolitida s organizující se pneumonií	204
13.6	Akutní intersticiální pneumonie	205
13.7	Lymfocytární intersticiální pneumonie	205
13.8	Syndrom kombinované fibrózy a emfyzému	205
14	Sarkoidóza a jiné plicní granulomatózy	209
14.1	Sarkoidóza	211
14.2	Wegenerova granulomatóza	224
14.3	Syndrom Churgův-Straussové	228
14.4	Granulomatóza z Langerhansových buněk	230
14.5	Jiné granulomatózy spojené s vaskulitidou	232
15	Exogenní poškození intersticia	233
15.1	Exogenní alergická alveolitida	233
15.2	Pneumokoniózy	235
15.3	Polékové poškození plic	238
15.4	Ilegální drogy	238
15.5	Postiradiační pneumonitida/fibróza	239
16	Postižení plic u systémových onemocnění	240
16.1	Postižení plic u kolagenóz	240
16.2	Postižení plic u systémových vaskulitid	243
16.3	Difuzní alveolární hemoragie (DAH)	243
16.4	Goodpastureův syndrom	244
16.5	Idiopatická plicní hemosideróza	244
17	Vzácné intersticiální plicní procesy	246
17.1	Intersticiální plicní procesy spojené s eozinofilií	246
17.2	Alveolární proteinóza	247
17.3	Lymfangioleiomyomatóza	248

V. NÁDORY PLIC A PRŮDUŠEK

18	Karcinom plic	251
18.1	Definice	251
18.2	Dělení karcinomu plic podle biologických vlastností	251
18.3	Epidemiologie	252
18.4	Etiologie	254
18.5	Klinický obraz	254
18.6	Diagnostika	256
18.7	Diferenciální diagnostika	261
18.8	Léčba	262
18.9	Prognóza	277
19	Jiné nádory plic a průdušek	278
19.1	Karcinoid	278
19.2	Benigní nádory plic a průdušek	279

20	Sekundární nádory plic	281
20.1	Definice	281
20.2	Diagnostika	281
20.3	Léčba	282

VI. ONEMOCNĚNÍ PLEURY

21	Pleuritida	285
21.1	Souhrn	285
21.2	Definice	285
21.3	Epidemiologie	287
21.4	Klinický obraz	287
21.5	Diagnostika	288
21.6	Léčba	290
21.7	Diferenciální diagnóza	291
21.8	Prognóza	291
22	Pleurální výpotek	292
22.1	Souhrn	292
22.2	Definice	293
22.3	Epidemiologie	295
22.4	Klinický obraz	295
22.5	Diagnostika	295
22.6	Léčba	298
22.7	Diferenciální diagnóza	301
22.8	Prognóza	301
23	Pneumotorax	302
23.1	Souhrn	302
23.2	Patofyziologie	302
23.3	Definice	303
23.4	Epidemiologie	308
23.5	Klinický obraz	308
23.6	Diagnostika	308
23.7	Diferenciální diagnóza	309
23.8	Léčba	309
23.9	Prognóza	312
24	Nádory pleury	314
24.1	Maligní mezoteliom pleury	314
24.2	Jiné primární nádory pleury	318
24.3	Sekundární nádory pleury	318

VII. ONEMOCNĚNÍ MEDIASTINA

25	Nádory mediastina	323
25.1	Definice a epidemiologie	323
25.2	Klinický obraz (mediastinální symptomy a syndromy)	323
25.3	Diagnostika	324
25.4	Diferenciální diagnostika	327
25.5	Dělení nádorů mediastina	328
25.6	Prognóza	335

26	Záněty mediastina	336
26.1	Definice a etiologie	336
26.2	Klinický obraz	336
26.3	Diagnostika	336
26.4	Diferenciální diagnóza	337
26.5	Léčba	338
26.6	Prognóza	338

VIII. SYNDROM SPÁNKOVÉ APNOE A HYPOVENTILACE

27	Syndrom spánkové apnoe	341
27.1	Souhm	341
27.2	Definice	341
27.3	Epidemiologie	343
27.4	Klinický obraz	343
27.5	Diagnóza	344
27.6	Léčba	345
27.7	Diferenciální diagnóza	345
27.8	Prognóza	346
28	Hypoventilační syndromy	348
28.1	Souhm	348
28.2	Definice	348
28.3	Epidemiologie	348
28.4	Klinický obraz	349
28.5	Diagnostika	349
28.6	Terapie	349
28.7	Diferenciální diagnóza	349
28.8	Prognóza	350

IX. RESPIRAČNÍ INSUFICIENCE

29	Respirační insuficience	353
29.1	Souhm	353
29.2	Definice	353
29.3	Epidemiologie	354
29.4	Etiologie a patogeneze	354
29.5	Klinický obraz	356
29.6	Diagnostika	357
29.7	Léčba	357
30	Syndrom akutní dechové tísně (ARDS)	359
30.1	Definice	359
30.2	Etiologie a patogeneze	359
30.3	Klinický obraz	360
30.4	Diagnostika	360
30.5	Léčba	361
30.6	Diferenciální diagnóza	362
30.7	Prognóza	362

X. VROZENÁ ONEMOCNĚNÍ PLIC

31	Vývojové vady	365
31.1	Definice	365
31.2	Etiologie a patogeneze	365
31.3	Anomálie plicní tkáně	366
31.4	Anomálie průdušnice a bronchů	367
31.5	Anomálie mezilalokových štěrbin	367
31.6	Anomálie plicních cév	367
31.7	Anomálie hrudní stěny	368
31.8	Anomálie bránice	368
32	Cystická fibróza	369
32.1	Souhrn	369
32.2	Definice	369
32.3	Genetika CF	370
32.4	Epidemiologie	370
32.5	Patofyziologie CF	371
32.6	Klinický obraz	371
32.7	Akutní exacerpace CF	373
32.8	Diagnostika	375
32.9	Léčba	377
32.10	Diferenciální diagnóza	378
32.11	Prognóza	378
33	Deficit alfa1-antitrypsinu	379
33.1	Souhrn	379
33.2	Definice	379
33.3	Epidemiologie	381
33.4	Klinický obraz	381
33.5	Diagnostika	381
33.6	Léčba	382
33.7	Diferenciální diagnóza	382
33.8	Prognóza	382

XI. TRANSPLANTACE PLIC

34	Transplantace plic	385
34.1	Souhrn	385
34.2	Předtransplantační vyšetření příjemce	386
34.3	Potransplantační léčba a sledování	386
34.4	Jednostranná a oboustranná transplantace plic	387
34.5	Transplantace srdce a plic	388

	Přehled použitých zkratk	390
	Seznam ilustrací	397
	Rejstřík	401

■ BAREVNÁ PŘÍLOHA

Obr. I	Stenozující bakteriální tracheitida.....	ii
Obr. II	Tracheomalacie – nestabilní trachea	ii
Obr. III	Tracheoezofageální píštěl	ii
Obr. IV	Tracheopathia osteochondroplastica	iii
Obr. V	Subglotická stenóza trachey	iii
Obr. VI	Stent zavedený do stenózy	iii
Obr. VII	Bronchoskopický obraz hlenové zátky v levém hlavním bronchu u pacienta s difúzními bronchiektaziemi	iv
Obr. VIII	Tuberkulózní granulom	iv
Obr. IX	Mycobacterium tuberculosis	iv
Obr. X	Tuberkulóza hrudní páteře (PET/CT)	v
Obr. XI	Provádění bronchoalveolární laváže	v
Obr. XII	Histopatologický obraz IPF	v
Obr. XIII	Epiteloidní granulom v plicním intersticiu	vi
Obr. XIV	Epiteloidní granulomy v lymfatické uzlině	vi
Obr. XV	Asteroidní inkluze v epiteloidní buňce granulomu	vi
Obr. XVI	Nodózní erytém u Löfgrenova syndromu	vii
Obr. XVII	Chronická forma kožní sarkoidózy: lupus pernio	vii
Obr. XVIII	Galliový scan u sarkoidózy (sy Lambda Panda).....	viii
Obr. XIX	Nitrohruďní sarkoidóza při vyšetření PET/CT	viii
Obr. XX	Sarkoidní granulomy v průdušnici	ix
Obr. XXI	Deformující změny a pigmentace v bronších u Wegenerovy granulomatózy	ix
Obr. XXII	Krusty v dutině nosní u Wegenerovy granulomatózy	ix
Obr. XXIII	Vaskulitida a nekrotizující granulom v plicích u Wegenerovy granulomatózy	x
Obr. XXIV	Endobronchiální nálezh karcinomu plic obturujícího průdušku	x
Obr. XXV	Endobronchiální obraz karcinomu plic stenozujícího hlavní bronchus	x
Obr. XXVI	Nádorová granulace s povrchovou nekrózou	xi
Obr. XXVII	Karcinom průdušky s novotvořenými cévami.....	xi
Obr. XXVIII	Parciální obstrukce bronchu nádorem	xi
Obr. XXIX	Nekrotické hmoty nádoru uzavírající odstup lobární průdušky	xii
Obr. XXX	Endobronchiální metastáza karcinomu prsu	xii
Obr. XXXI	Endobronchiální metastáza melanomu	xii
Obr. XXXII	Torakocentéza a hrudní drenáž.....	xiii
Obr. XXXIII	Tříkomorový drenážní systém	xiv
Obr. XXXIV	Odběr materiálu z hrudního drénu	xiv
Obr. XXXV	Diagnostika syndromu spánkové apnoe: limitovaná polygrafie a celonoční polysomnografie.....	xv
Obr. XXXVI	Bronchoskopický nálezh u 50leté ženy s fenotypicky mírnější formou cystické fibrózy.....	xvi
Obr. XXXVII	Bronchoskopický obraz po týdnu nemocniční fyzioterapie.....	xvi
Obr. XXXVIII	Transplantace srdce a plic – operační přístup „clam-shell“, po implantaci štěpu	xvi